

Södermanlands hembygdsförbunds
Verksamhetsberättelse
och bokslut för
2020

Verksamhetsberättelse för 2020

Södermanlands hembygdsförbund

2020 blev året då inget blev som vi hade planerat. Bilden av korgarna från Kalklinbanan får representera både det som inte blev som vi tänkt och planerat, men som samtidigt har gett oss nya verktyg för att lösa vardagen och nya perspektiv på vad hembygdsarbete kan vara.

Kalkbrottet i Österåker, sommaren 2020, foto J Fornedal.

Inledning

Så är det dags för ytterligare ett annorlunda årsmöte. Saknaden är alltmer kännbar över att inte få träffas och få uppleva alla de trevliga och många gånger lärorika personliga mötena. Förhoppningsvis skall hösten innebära förbättringar i pandemiläget så att vi kan ses på förbundets höstmöte och även vid andra gemensamma aktiviteter.

Jag måste ändå i allt elände få säga att det är glädjande höra att så många av er ändå har lyckats hålla igång verksamhet av lite olika slag. Naturligtvis har det varit på annorlunda sätt eller med helt nya aktiviteter men kreativiteten hos er inger hopp. Jag tror det är viktigt att vi inte sticker huvudet i sanden och hoppas att det blåser över utan att alla, under tiden, försöker hitta någon slags aktivitet. Även att inom föreningen i små grupper arbeta med underhåll av hembygdsgården, vandringsleden, fotosamlingen eller vad det nu kan vara är viktigt för att medlemmar skall känna att hembygdsrörelsen inte faller med en pandemi - vi är starkare än så!

Jag avgick som ordförande för förbundet på årsmötet 2019. Då vår nya ordförande Thomas Ohlsson mycket hastigt gick bort i augusti 2020 blev jag återvald vid det framflyttade årsmötet i augusti 2020. Nu är det dags för mig att åter säga tack och farväl då jag avgår i samband med detta årsmöte. Jag önskar den nye ordföranden och förbundsstyrelsen lycka till. Självfallet finns jag kvar i hembygdsrörelsen som medlem i Åkers hembygdsförening och även om jag här inte har något styrelseuppdrag så är jag aktiv på många andra sätt.

Tack för mig och lycka till allesamman i ert viktiga värv.

Pehr Bengtsson

Årets verksamheter

Under sommaren 2020 avled förbundsordförande Thomas Ohlsson efter en kort tids sjukdom. Hans hastiga bortgång efter en intensiv vår, en riksstämma som nu inte blev av och mitt uppe i den av coronapandemin överkliga sommaren ställde mycket på ända för förbundsstyrelsen. Årsmötet var framflyttat till den 25 augusti, hur skulle vi göra med det och hur skulle vi med så kort om tid hitta en ny ordförande?

Vår före ordförande, Pehr Bengtsson, kontaktades och lovade med kort varsel att om han blev vald kunde han tänka sig att ta ordförandeklubban fram till årsmötet 2021. Därmed kunde årsmötet genomföras, nödvändiga beslut fattas och Pehr blev åter vald som förbundets ordförande.

Medlemsverksamhet

Ordförandekonferensen På grund av den pågående pandemin genomfördes ingen ordförandekonferens under året.

Kretsmöten. På grund av pandemin har endast ett par kretsmöten genomförts under 2020.

Medlemsenkät Med anledning av coronapandemin genomfördes i juli/augusti en enkät för att få mer kunskap om pandemins effekter på föreningarnas verksamhet. Ett tjugotal föreningar svarade och svaren ligger till grund för en del av verksamheterna under hösten 2020 och våren 2021. Till följd av pandemin försvinner många intäkter för föreningarna och oron inför nästa sommar är på sina håll stor. Mycket har dock kunnat genomföras om än i annorlunda former. Under hösten har några föreningar tagit del av statliga stödbidrag.

Elledning genom Sörmland. Till årsmötet inkom en motion som handlade om den aktuella frågan om högspänningsledning från Hedenlunda i Vadsbro till SSAB i Oxelösund. Då årsmötet fick skjutas upp valde styrelsen att göra en skrivelse och lyfta våra medlemmars synpunkter. Styrelsen valde sedan att föreslå årsmötet att anse motionen besvarad. Ett förslag som årsmötet biföll.

Arkivens dag I en protest mot allt som ställdes in slog förbundet sina kloka huvuden samman med Sörmlands museum, Arkiv Sörmland och Nyköpings stadsarkiv och beslutade att göra en film som vårt bidrag till Arkivens dag. Filmen innehåller 14 filmer, varav 8 kom från hembygdsrörelsen. Filmen finns på Sörmlands museums YouTube-kanal och hade vid årsskiftet ungefär 600 visningar.

Träffar för föreningsaktiva

Test av nya Bygdeband Inför lanseringen av nya Bygdeband testkördes de nya funktionerna av en blandning av vana användare och nybörjare på Sörmlands museum den 22 januari. Detta test genomfördes endast i Sörmland. I april lanserades slutligen de nya funktionerna på hembygd.se under rubriken "Utforska platsen". Den pågående pandemin har förhindrat fysiska träffar, men SHF har genomfört utbildningar under hela hösten.

Möten på nätet. Fyra utbildningsserier för att träna på att delta i och skapa egna möten på nätet har genomförts. Andra typer av miniträffar har erbjudits men inte varit av intresse från medlemmarna. Närmare 60 personer har deltagit i riksförbundets seminarier på webben. Till några av dessa seminarier bjöd vi in att delta i liten grupp som stöd i nya mötesformer. Nya restriktioner förhindrade dock dessa små grupper från att kunna samlas.

Gammaldags Malmköpings Marknad

Årets marknads ställdes in till följd av pandemin

Projektverksamhet 2020:

Nostalgikvällar med Bygdegårdarna Tre av de planerade aktiviteterna är genomförda och en är planerad till våren 2021. Till följd av pandemin genomfördes det mesta av verksamheten under sommaren, till största delen ute.

Digitalt berättande On-line – Den 15 januari genomfördes en extra träff för att skapa berättelser i Storyspot. Ett femton-tal deltagare var med och flera berättelser publicerades under kvällen. Projektet slutredovisades och godkändes av Riksantikvarieämbetet under våren. Inför sommaren publicerades och marknadsfördes en handledning för hur man kan arbeta själv. Den finns nu på vår hemsida.

Riksstämman 2020 Stämman som skulle genomförts i maj på Sörmlands museum upptog mycket tid för styrelse, presidium, projektgrupp och andra arbetsgrupper under våren. Beslutet att ställa in den fysiska stämman fattades i slutet av mars månad. Vid denna tid fanns många planer redan på plats och nr 1 av Dymlingen med tema Riksstämma var inaktuellt redan när den nådde prenumeranterna. Vi skulle göra världens största smörkniv, ha dräktparad, genomföra kurser och resor, visa upp hantverk, byggnadsvård och slöjd i sörmländska hembygdsföreningar. En fest på slottet var planerad och bidrag sökta och beviljade. Under maj månad fick vi bekräftat att riksstämman 2022 blir i Sörmland med samma tema som planerades inför 2020. Riksstämman 2020 genomfördes helt digitalt med fyra sörmländska ombud och en tjänsteman runt ett konferensbord på Vuxenskolan i Flen med fri tillgång till handsprit.

Dymlingen

Fyra vanliga nummer har getts ut under året. Då alla arrangemang som brukar samla många människor ställdes in uteblev i år Sommar i Hembygden för första gången på 30 år.

Dymlingen går att läsa på hemsidan i PDF-format. Ett stort tack till alla föreningar som låter oss publicera era berättelser. Flera behövs för att utveckla tidningen.

Redaktionen eftersträvar en bra balans mellan artiklar av historisk karaktär och inspirations-
texter för att utveckla hembygdsrörelsen. Tävlingsmomentet med Ell-sons rebusar har haft en
ökad svarsfrekvens på 15-20 per nummer under pandemitiden. Ungefär en fjärdedel per
papperspost, resten per e-post.

Medlemsföreningar får upp till 20 gratisexemplar adresserade och distribuerade. Inga tidningar
levereras längre i bunt.

Möten och konferenser

Årsmötet fick skjutas upp och genomfördes först i augusti på hembygdsgården i Sparreholm. 7
deltagare via webben och 34 på plats fattade beslut på ett möte som tog ungefär 30 minuter.

Hedersutmärkelser utdelades inte. Utdelningen kommer att ske vid senare tillfälle.

Höstmötet skedde helt digitalt den 21 november då länet hade infört nya restriktioner. 29
deltagare fattade beslut om verksamhetsplan och budget för 2021 samt samtalade kort om
hur vi ska hantera kommande årsmötessäsong.

Styrelsen har under året sammanträtt vid 8 protokollförda möten och därutöver har presidiet
haft lika många möten. Två av styrelsens och lika många av presidiets möten har skett helt via
webben. Flera frågor har under året hanterats via e-post. Styrelsens heldag genomfördes
tillsammans med valberedarna på bygdegården i Västermo där Christina Andersson hälsade
oss välkomna och berättade kort om deras verksamhet.

En **arbetsdag för valberedarna** genomfördes tillsammans med presidiet den 26 november.
Denna genomfördes helt digitalt och blev mycket kortare än vanligt.

Fyra ombud deltog på **riksstämman** som omnämns på sidan 3. Leif Jacobsson, Anne-Marie
Mimmi Johansson, Bengt Elmwall och Thomas Ohlsson.

Verksamhetsberättelse för 2020

Södermanlands hembygdsförbund

Representation

SHF:s Höstmötet genomfördes den 25 november via webben. Tema för mötet var medlemsnytta. Jennie Fornedal deltog.

SHF:s Ordförandekonferens. Även denna genomfördes digitalt den 22 september. Erfarenheter av pandemin var huvudpunkten. Ordf Pehr Bengtsson deltog.

Försäkringskonferens. Kenth Sandberg och Thomas Ohlsson var med på den årliga träffen.

Hembygd Öst-träffen ställdes i år in på grund av läget i världen.

Hembygdsförbundet har dessutom varit representerade på **årsmöten för Arkiv Sörmland, Leader Sörmland** och **Bygdegårdsdistriktet**. I de två första av Jennie och det tredje av Thomas.

Jennie Fornedal är med i SHFs arbetsgrupp för **Digital samlingsförvaltning**. Gruppen hade under våren två möten i Stockholm och via webben.

I referensgruppen för **Sörmlands skogsprogram** deltar Bengt Elmwall och Tommy Lundström. Framtagandet av ett Regionalt Skogsprogram i Sörmland (RsiS) drivs som ett treårigt projekt i samarbete mellan Region Sörmland, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen.

Information

Facebooksidan har närmare 300 följare. Många av dessa finns inte på e-postlistan. Här presenteras evenemangen i förväg, frågor och information skickas ut och delas. Under året har gruppen "Hembygdsförenings-snack" skapats för att erbjuda en plats för frågor som dykt upp i pandemins kölvatten. Den har fungerat bra med det fåtal medlemmar som är med (84 stycken).

Digitalt nyhetsbrev Det mesta av kansliets information sker nu genom denna funktion. 14 nyhetsbrev skickades under året till de 206 mottagarnas e-postadresser. Nyhetsbrevet finns också på hemsidan. E-postlistan används mindre flitigt sedan nyhetsbrevet introducerades. Alla medlemmar har möjlighet anmäla sig som mottagare av nyhetsbrevet och vi vill gärna se fler mottagare.

Kansliet

Hembygdskonsulenten Jennie Fornedal arbetar heltid på kansliet, som är förlagt till Sörmlands museum. Uppdraget är att leda verksamheten och verkställa styrelsens beslut. Från mars månad har det mesta av arbetet skett från hemmet enligt myndigheternas rekommendationer.

Organisation 2020

Styrelse

Ordförande: Pehr Bengtsson, Åker, från årsmötet i augusti

Ledamöter

Sigyn Björk, Tystberga, vice ordf
Göran Dahlberg, Tystberga
Bengt Elmwall, Sparreholm
Inger Gustafsson, Ärla
Leif Jacobsson, Malmköping

Anne-Marie Johansson, Nyköping
Tommy Lundström, Katrineholm
Mattias Sandberg, Eskilstuna
Lena Stensgård, Strängnäs
Gunilla Wikne, Strängnäs

Adjungerad Jennie Fornedal (hembygdskonsulent)

Riksförbundets kontaktperson Conny Sandström

Presidium

Pehr Bengtsson, Sigyn Björk, Tommy Lundström och Jennie Fornedal.

Valberedare

Lars Ohlsson, Vingåker (sammankallande) Ingemar Andersson, Katrineholm, Anna-Stina Gustafsson, Strängnäs, Sören Tylstedt, Nyköping. En vakans

Revisorer

Ordinarie Eva Sandström, Nyköping och Göran Jonsson, Nyköping. Suppleanter Kjell Carlsson, Nyköping och Tommy Persson, Vingåker.

Personal och kansli

Jennie Fornedal (hembygdskonsulent)

Medlemmar

1	Aradis	31	36	Mellösa	484
2	Arkeologi i Sörmland	49	37	Mälsåkers Framtid	242
3	Aspö – Tosterö	134	38	Nyköping	450
4	Barva	69	39	Näshulta	714
5	Bergshammar	90	40	Oxelösund	127
6	Bettna	286	41	Runtuna – Lid	248
7	Björkvik	355	42	Råby – Rönö	193
8	Björndammens masugn	59	43	Sködinge - Valla – Lerbo	419
9	Björnlunda	453	44	Stallarholmen	460
10	Bälinge	165	45	Stigtomta	221
11	Flen	185	46	Strängnäs Gille	41
12	Floda	313	47	Svärta	288
13	Fogdön	427	48	Sällskapet S:t Eskil	49
14	Frustuna	160	49	Sätterstabygden	123
15	Gillberga – Lista	280	50	Torshälla/S:t Olofs Gille	325
16	Gryt	379	51	Trosa	292
17	Gåsinge – Dillnäs	182	52	Tuna	149
18	Husby – Rekarne	311	53	Tunaberg	638
19	Hyltinge	276	54	Tystberga	210
20	Hällbybrunn	107	55	Vadsbro – Blacksta	99
21	Härad	140	56	Vagnhärad	237
22	Högsjö Kulturmiljöförening	153	57	Vrena och Husby – Oppunda	169
23	Julita	658	58	Vrå – folket	30
24	Kalklinbanans vänner	53	59	Västerljung	220
25	Katrineholm- Stora Malm	442	60	Västra Vingåker	437
26	Kila	245	61	Åker	408
27	Kjula – Jäder	220	62	Årdala	131
28	Kunskapsturism Kafjärden	62	63	Ärla – Stenkvista	153
29	Laxnegården	95	64	Öja – Västermo	493
30	Ludgo – Spelvik	233	65	Österåker	283
31	Lunda	178	66	Östra Sörmlands Gruvförening	160
32	Länna	214	67	Östra Vingåker	1410
33	Lästringebygden	74			
34	Malmköpingsortens	419		Totalt;	17 961
35	Mariefred	561			

Verksamhetsberättelse för 2020

Södermanlands hembygdsförbund

Medlemmarna i de helanslutna hembygdsföreningarna var 2020 17 961 stycken, vilket innebär en minskning med 495 medlemmar sedan 2019 då antalet var 18 456.

Stödjande medlemmar

Under året hade 89 personer en stödjande Dymling-prenumeration och 5 var stödjande medlemmar utan Dymling. 2019 hade vi 77 stödjande medlemmar.

Sidoanslutna hembygdsföreningar i Stockholms län

1. Botkyrka	8. Salem
2. Enhörna	9. Sorunda
3. Grödinge	10. Sotholms härad
4. Huddinge	11. Turinge-Taxinge
5. Hölö-Mörkö	12. Tyresö
6. Järna	13. Utö
7. Muskö	

Stödjande organisation/stiftelse med medlemskap i Sveriges Hembygdsförbund

Tunabergs hembygdsförening, Svalbergssektionen

Resultat och Balans 2020

Resultaträkning

Intäkter		Budget 2020	2020-12-31	2019-12-31
Medlemsavgifter	Not 1	150 000,00	146 115,00	153 151,00
Sörmlandsbygden		0,00	700,00	768,00
Övriga verksamhetsintäkter	Not 2	74 000,00	75 330,02	270 171,00
Bidrag Sörmlands landsting		775 000,00	775 000,00	775 000,00
Summa intäkter		- 999 000,00	997 145,02	1 199 090,00
Kostnader		Budget 2020	2020-12-31	2019-12-31
Verksamhetskostnader	Not 3	-179 000,00	-145 523,30	-373 497,80
Personal	Not 4	-692 000,00	-614 011,58	-632 981,40
Lokal och Administration	Not 5	-128 000,00	-131 485,44	-131 208,57
Summa kostnader		-999 000,00	-891 020,32	-1 137 687,77
Resultat före avskrivningar			106 124,70	61 402,23
Finansiella intäkter				
Räntor och utdelningar			17 401,58	38 334,12
Räntekostnader			-166,00	
Resultat före dispositioner			123 360,28	99 736,35
Bokslutsdispositioner				
Södermanlands hembygdsfond			-102 914,66	-40 000,00
Avsättning utjämnning fondutdelning			-12 700,00	
Projektfond				-50 000,00
Avsättning i verksamhetsfonder			-115 614,66	-90 000,00
Årets resultat				
		0	7 745,62	9 736,35

Noter se sidan 13

Nyköping den 1 april 2021

Jennie Fornedal, Kassaförvaltare

Resultat och Balans 2020

Balansräkning

Omsättningstillgångar		2020-12-31	2019-12-31
Likvida medel	Not 6	574 466,50	426 318,88
Kundfordringar		1 170,00	7 328,00
Interimsfordringar		1 200,00	1 200,00
Summa		576 836,50	434 846,88
Anläggningstillgångar			
Aktier		1 000,00	1 000,00
Bo Hammarskölds fond		57 912,31	54 252,45
Esbjörn Blåpannas placering		29 222,20	25 483,71
Hembygdsförbundets fondspar		130 011,98	121 795,67
Summa anläggningstillgångar		218 146,49	202 531,83
Summa tillgångar		794 982,99	637 378,71
Skulder			
Interimsskulder	Not 7	-94 604,00	-140 360,00
Reservfonder			
Personalfonden		-52 560,00	-52 560,00
Södermanlands hembygdsfond		-428 534,03	-362 919,37
Esbjörn Blåpanna		-17 000,00	-17 000,00
Projektfonden, inkl riksstämma 22		-130 000,00	-50 000,00
Avsättning för fondutveckling		-50 000,00	0,00
Summa reservfonder		-678 094,03	-482 479,37
Summa skulder		-772 698,03	-622 839,37
Eget kapital			
Eget kapital		-14 539,34	-4 802,99
Årets resultat		-7 745,62	-9736,35
Summa skulder och eget kapital		-794 982,99	-637 378,71

Noter se sidan 13

Verksamhetsberättelse för 2020
Södermanlands hembygdsförbund

Not 1, Medlemsavgifter	Budget 2020	2020-12-31	2019-12-31
Stödjande medlemmar	1 000,00	550,00	700,00
Hembygdsföreningar	146 000,00	142 565,00	149 951,00
Sidoanslutna/ organisationer	3 000,00	3 000,00	2 500,00
Not 2, Övriga verksamhetsintäkter			
Dymlingen; annonser och övriga pren.	24 000,00	20 405,00	27 335,00
Deltagaravgifter	45 000,00	0	39 550,00
Projekt		38 492,00	180 550,00
Övriga intäkter	5 000,00	16 433,02	22 736,00
Not 3, Verksamhetskostnader			
Dymlingen och sommarprogram	-85 000,00	-82 497,75	-81 220,00
Frimärken	-13 000,00	-4 942,00	-7 397,00
Kurs- och möteskostnader	-60 000,00	-1 020,40	-62 729,82
Uppvaktning	-6 000,00	-3 378,19	-7 987,95
Projekt		-42 499,96	-182 615,13
Övriga kostnader	-15 000,00	-11 185,00	-31 547,90
Not 4, Personal och förvaltning			
Personalkostnader	-662 000,00	-594 721,65	-605 812,84
Reseersättningar	-30 000,00	-19 289,93	-27 168,56
Not 5, Lokal och administration			
Hyra	-90 000,00	-92 022,00	-91 540,00
Kontorskostnader	-33 000,00	-33 943,44	-34 148,57
Försäkringar	-1 000,00	-1 200,00	-1 200,00
Bankkostnader	-4 000,00	-4 320,00	-4 320,00
Not 6, Likvida medel			
Kassa		1 851,00	1 911,00
Föreningskonto		369 144,31	282 723,61
Sparkonto		203 471,19	141 684,27
Not 7, Interimsskulder			
Skatten		-5 321,00	-2 370,00
Linderoths			-17 400,00
Berättande On-line			-18 492,00
Övriga kostnader		-8 544,00	-8 697,00
Nostalgiprojekt			-20 000,00
Semesterskuld		-80 739,00	-73 401,00

Styrelsen för Södermanlands hembygdsförbund

Flen den 23 mars 2021

Pehr Bengtsson,
Ordförande

Sigyn Björk,
Vice ordförande

Göran Dahlberg

Bengt Elmwall

Inger Gustafsson

Leif Jacobsson

Anne-Marie Johansson

Tommy Lundström

Mattias Sandberg

Len Stensgård

Gunilla Wikne

Revisionsberättelse

Utsedda att granska Södermanlands hembygdsförbunds räkenskaper och förvaltning för 2020 får vi efter slutfört uppdrag avge följande berättelse.

Vi har tagit del av styrelsens årsredovisning, hembygdsförbundets räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysning om hembygdsförbundets verksamhet och ekonomi, samt i övrigt vidtagit de granskningsåtgärder vi ansett erforderliga.

Då anledning till anmärkning ej föreligger beträffande redovisnings-handlingarna, bokföringen eller eljest i fråga om styrelsens förvaltning, tillstyrker vi att den i årsredovisningen intagna resultat- och balansräkningen fastställs samt att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för 2020 års förvaltning.

Nyköping den 1 april 2021

Göran Jonsson

Utsedd av Södermanlands
hembygdsförbund

Eva Sandström

Utsedd av Södermanlands
hembygdsförbund